

OLIWIA CZARNOCKA

rzecznik patentowy
POLSERVICE, Kancelaria Rzeczników Patentowych

Patent czy know-how?

Wady i zalety dwóch typów ochrony wynalazków

Wielu przedstawicieli różnych podmiotów gospodarczych zadaje sobie pytanie o sens patentowania wynalazków, skoro tajemnice gospodarcze można chronić jako tajemnice przedsiębiorstwa, a proces uzyskania patentu bywa długi, żmudny i kosztowny. Odpowiedzi na to pytanie można udzielić dopiero po analizie konkretnego rozwiązania, uwzględniając jednocześnie możliwości inżynierii odwrotnej w danej dziedzinie oraz wady i zalety poszczególnych typów ochrony cennych dla przedsiębiorstwa rozwiązań. Z reguły oba typy ochrony wykluczają się wzajemnie. Istnieje między nimi także sporo różnic.

Oliwia Czarnocka

Patent to prawo wyłączne na rozwiązanie techniczne (wynalazek). Rozwiązanie to musi być nowe, charakteryzować się poziomem wynalazczym i nadawać się do przemysłowego zastosowania. Za wynalazki, które mogłyby uzyskać patent nie uważa się odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych, wytworów o charakterze jedynie estetycznym, planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier, programów do maszyn cyfrowych i przedstawienia informacji.

Patent lub licencja

Ochrona patentowa jest udzielana przez państwo i jest ważna tylko na terenie kraju, w którym przeprowadzono procedurę uzyskania patentu. Aby uzyskać ochronę, należy opracować zgłoszenie i złożyć je w Urzędzie Patentowym. W opisie należy ujawnić, na czym polega innowacyjność rozwiązania. Potem następuje procedura badawcza trwająca zwykle od dwóch do czterech lat, a niekiedy – np. w przypadku obszernych zgłoszeń z dziedziny farmacji i biotechnologii – nawet nieco dłużej. Czas trwania patentu wynosi

20 lat od daty dokonania zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym. Po uzyskaniu patentu należy co roku wносить opłatę za jego utrzymanie w mocy. Koszty przygotowania zgłoszenia i sprawdzenia procedury do udzielenia patentu w Urzędzie Patentowym wahają się od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Suma wszystkich opłat za utrzymanie patentu w mocy na terenie Polski przez 20 lat wynosi niespełna 15 tys. złotych.

Uzyskując patent, nabywa się prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na obszarze danego kraju. Samo udzielenie prawa nie oznacza jednak gwarancji swobody produkowania wytworów zgodnie z patentem. Przykładowo może okazać się, że zakres prawa z patentu udzielonego uprawnionemu pokrywa się z zakresem innego patentu udzielonego na osobę trzecią. W takim przypadku konieczne może być uzyskanie licencji.

Od upomnienia do drogi sądowej

Ochrona patentowa umożliwia żądanie od osób, które naruszają patent, aby zaprzęstały swoich działań. Jeśli takie

upomnienie nie odniesie oczekiwanych efektów, postępowanie o naruszenie toczy się przed sądem cywilnym, który może zobowiązać osoby naruszające do udzielenia informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających patent czy prawo ochronne. Sąd może uznać za naruszenia patentu sytuacje, w których wspomniane osoby nie naruszają patentu bezpośrednio, ale posiadają towary lub korzystają z usług naruszających patent, świadczą usługi wykorzystywane w działaniach naruszających prawo wyłączne (np. sprzedają półprodukty czy elementy konieczne do skonstruowania wynalazku) albo zostają wskazane przez osobę naruszającą jako uczestniczące w produkcji, wytwarzaniu bądź dystrybucji towarów naruszających patent.

Ponadto uprawniony z patentu może żądać zapłaty określonej sumy pieniężnej, zwrotu uzyskanych korzyści, a także może decydować o bezprawnie wytworzonych produktach (np. wyco-

faniu z obrotu lub zniszczeniu). W przypadku ochrony patentowej zastosowanie ma także odpowiedzialność karna

ca przedsiębiorstwa są nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne i organiza-

W PRZECIWIENSTWIE DO OCHRONY PATENTOWEJ OCHRONA TAJEMNICY PRZEDSIĘBIORSTWA NIE WYMAGA DOKONYWANIA ZGŁOSZEŃ ANI PROWADZENIA POSTĘPOWANIA, NIE SĄ RÓWNIEŻ WYDAWANE ŻADNE ZAŚWIADCZENIA ANI CERTYFIKATY.

– samo postępowanie się nieprawdziwą informacją o tym, że wyrób jest chroniony podlega karze grzywny lub aresztu.

Tajemnica przedsiębiorstwa: nie tylko technologia

Tajemnica przedsiębiorstwa obejmuje szerszy zakres informacji niż tylko rozwiązania technologiczne. Tajemni-

cyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje mające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności (ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji). W przeciwieństwie do ochrony patentowej ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa nie wymaga dokonywania zgłoszeń ani prowadzenia postępowania, nie są również

OGŁOSZENIE

POLSERVICE

Kancelaria Rzeczników Patentowych Spółka z o.o.
poszukuje kandydata na stanowisko

rzecznika patentowego

o specjalności mechanik i pokrewne
z bardzo dobrą znajomością języka angielskiego
lub języka niemieckiego

rzeczoznawcy

o specjalności – inż. mechanik i pokrewne
z bardzo dobrą znajomością języka angielskiego
lub języka niemieckiego

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie CV wraz z listem motywacyjnym na adres:

Polservice Kancelaria Rzeczników Patentowych Spółka z o.o.
ul. Bluszczańska 73, 00-712 Warszawa

lub e-mail: Malgorzata_Augustyniak@polservice.com.pl

Zainteresowane osoby prosimy o dopisanie następującej klauzuli:

„Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w dostarczonych dokumentach aplikacyjnych przez Polservice Kancelaria Rzeczników Patentowych Sp. z o.o. w celach rekrutacyjnych.”

Jednocześnie informujemy, iż Administratorem danych osobowych osób ubiegających się o zatrudnienie jest Polservice Kancelaria Rzeczników Patentowych Sp. z o.o. (ul. Bluszczańska 73, 00-712 Warszawa). Dane będą przetwarzane wyłącznie w celach rekrutacyjnych i nie będą udostępniane odbiorcom danych w rozumieniu art. 7 pkt 6 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 922 z późn. zm.). Osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych i ich poprawiania. Podanie danych w zakresie wynikającym z art. 22 (1) § 1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy, tj. imię i nazwisko, imiona rodziców, data urodzenia, miejsce zamieszkania (adres korespondencyjny), wykształcenie, przebieg dotychczasowego zatrudnienia, jest obowiązkowe. Podanie danych osobowych w szerszym zakresie jest dobrowolne.

wydawane żadne zaświadczenia ani certyfikaty.

Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa jest tak silna, jak silne są mechanizmy kontroli ujawnianych informacji wewnątrz przedsiębiorstwa. Taka tajemnica może istnieć nieskończenie długo, o ile będzie istnieć sens jej utrzymywania. Jednocześnie może być w dowolnym czasie ujawniona i wtedy straci przymioty tajemnicy. Jest to bardzo atrakcyjne rozwiązanie właśnie ze względu na brak ograniczenia w czasie, czego przykładem jest skład i sposób produkcji wyrobów Coca-Cola.

Koszty związane z utrzymaniem tajemnicy przedsiębiorstwa zależą tylko i wyłącznie od polityki przedsiębiorstwa w zakresie ograniczeń ujawniania informacji. Może zdarzyć się, że koszty te będą znacznie wyższe niż koszty przeprowadzenia procedury patentowej i utrzymania ochrony przez 20 lat.

Do dwóch lat więzienia za ujawnienie

Ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, a zatem czynem nieuczciwej kon-

kurencji, jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, o ile zagraża to interesowi przedsiębiorcy lub go narusza. Te zasady stosuje się również w stosunku do pracowników mających dostęp do informacji nieujawnionych.

W przypadku ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony może żądać np. zaniechania niedozwolonych działań czy naprawienia wyrządzonej szkody, jednak nic już nie cofnie ujawnienia informacji. Postępowanie prowadzi się przed sądem cywilnym.

W sytuacji, gdy dojdzie do ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa zastosowanie ma również odpowiedzialność karna. Ujawnianie bowiem innej osobie lub wykorzystywanie we własnej działalności gospodarczej informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa – o ile wyrządza to poważną szkodę przedsiębiorcy – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do dwóch lat. Te przepisy mają również zastosowanie w przypadku, gdy

ktos uzyska bezprawnie informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa, ujawni ją innej osobie lub wykorzysta we własnej działalności gospodarczej.

Mechanika: bezpieczniej patentować

Omówione rodzaje ochrony mają wady i zalety, a ich wybór uzależniony jest od polityki przedsiębiorstwa i od rodzaju informacji, które mają być chronione. Podczas wyboru sposobu ochrony bardzo ważne jest uwzględnienie inżynierii odwrotnej (ang. reverse engineering). Dla produktów z dziedziny mechaniki zalecana jest ochrona patentowa, ponieważ gdy tylko pojawią się one na rynku, mogą zostać łatwo rozmontowane na części składowe przez pracowników konkurencyjnych firm. Nieco trudniejsze jest to np. w przypadku produktów chemicznych, ale biorąc pod uwagę rozwój metod analitycznych, również w tej kategorii należy rozważyć ochronę patentową. ■

Oliwia Czarnocka
rzecznik patentowy
POLSERVICE, Kancelaria Rzeczników Patentowych

REKLAMA

28 lutego - 2 marca 2017

expo **Silesia**

Unikatowe wydarzenie przemysłowe w południowej Polsce - innowacyjne technologie i rozwiązania, liderzy rynku, niskie koszty udziału

Targi Technologii
Przemysłowych

INDUSTRYmeeting

KOMPOZYTY

LUTOWANIE
I ZGRZEWANIE

POMIARY

PNEUMATYKA
AUTOMATYKA
HYDRAULIKA

SZLIFOWANIE

WYKRAWANIE

CIĘCIE

zespół **INDUSTRY**meeting:

tel. +48 32 788 75 06

tel. +48 32 788 75 19

e-mail: industrymeeting@exposilesia.pl

tereny targowe:

Expo Silesia Centrum Targowo-Konferencyjne

ul. Braci Mieroszewskich 124

41-219 Sosnowiec

www.industrymeeting.pl